

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Haha Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 25% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 36, polletno 18 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

X. LETO

Murska Sobota, 9. februarja 1941.

ŠTEV. 6.

Politični pregled

Domači dogodki:

Delegati, ki so se zbrali v Ljubljani ob priliki občnega zbora Kmetijske zveze, kateremu je prisostvoval tudi minister dr. Kulovec, so sprejeli resolucijo, v kateri med drugim ponavljajo zahtevo po organizaciji slovenske banovine.

Ob vstopu dr. Kulovca v vlado je napisal neki vodilni nemški časopis, da se njegova akcija v sedanji vladi ne sme podcenjevati. G. dr. Kulovec bo najbrž v najkrajšem času dal pobude, ki bodo, kakor pričakujejo, pomenile krepitev in ureditev notranjih političnih odnosov v kraljevini Jugoslaviji.

Zagrebska policija je objavila poročilo v katerem pravi, da je v tiskarni „Grafika“ v Zagrebu pod tiskarskim strojem eksplodiral peklenjski stroj, ki je povzročil samo stvarno škodo. V zvezi s tem je policija zaprla sedem sumljivih oseb proti katerim vodi preiskavo.

Glavni tajnik Hrvatske seljačke stranke je obvestil vse organizacije HSS, da vsi tisti, ki leta 1935 in 1938 niso volili za dr. Mačka ne morejo biti predsedniki strankinih organizacij.

Predsednik madžarske vlade grof Teleky je senatorjem in poslancem, mesto pokojnega zunanjega ministra grofa Csakya, podal račun o madžarsko-jugoslovanskem prijateljstvu. Med drugim je tudi rekel, da že od davnine vlada globoka simpatija med madžarskim in jugoslovanskim ljudstvom. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da sklenjeni pakt prijateljstva med obema državama ni važen samo z madžarskega, temveč tudi s splošnega evropskega stališča. S tem smo napravili, je nadaljeval grof Teleky, evropskemu miru veliko uslugo, obenem pa smo ostali v soglasju s cilji osiščnih sil, katere želijo miroljubno rešitev evropskega spora.

Na pogreb pokojnega madžarskega zunanjega ministra je poslal svojega zastopnika tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Pri pogrebnih svečanosti v Budimpešti ga je zastopal žel. minister inž. Beslič.

V Sarajevu so svečano otvorili kmetijsko-gozdarsko fakulteto. (Visoka šola).

Lanl je bilo zgrajenih v Južni Srbiji 108 novih poslopij za ljudske šole.

O Jugoslaviji piše neki švicarski list sledeče: Zunanja politika jugoslovanske vlade služi neodvisnosti države, ki sloni, na načelu ohranitve nevtralnosti. List nadalje naglašja, veliko vrednost jugoslovanske vojske ter pravi, da se zunanja politika Cincar-Markoviča opira na to stališče in da dosledno služi miru.

Na Hrvatskem se mora mešati pšenična moka s koruzno v razmerju 50:50. Nadalje se bo smel dva dni v tednu peči samo koruzni kruh.

Dvema ameriškima novinarjema v Beogradu je naša vlada izrekla oster ukor zaradi izrabljanja gostoljublja in razširjanja izmišljenih poročil datiranih iz Beograda.

Ministrstvo za oskrbo in prehrano začasno ne bo več izdajalo nobenih odobritev povišanja cen. Ker ostane prepoved samolastnega višanja cen še nadalje v veljavi in se bo tozadevna kontrola še poostrila, je treba računati pri vseh nakupih s tem stanjem.

Iz zamejstva:

Predsednik grške vlade general Metaksas, je po manjši operaciji v grlu nenadoma umrl. Grški narod bo v sedanjih usodnih trenutkih hudo občutil izgubo svojega voditelja.

V Albaniji so se začeli italijanski protinapadi na vsej fronti. Italijanski napor, pa je ostal doslej brez uspeha. Grki so vse napade odbili in v sredini fronte celo napredovali ter zavzeli nove važne položaje. Izgleda, da ne bo lahko Grke prisiliti k umiku. Na albansko bojišče je odšlo pet italijanskih ministrov. Med njimi je tudi zunanji minister grof Ciano.

Na afriškem bojišču nadaljujejo Angleži s prodiranjem na vseh frontah. Tako so v Libiji zasedli važno postojanko Derno. Sedaj Angleži prodirajo proti zadnjemu mestu v vzhodni Libiji, Bengaziju, pred katerim je treba pričakovati srditega italijanskega odpora. S padcem tega mesta bi bila zapečaten usoda najvažnejše italijanske posesti v Afriki. Naglica angleških operacij v Afriki je pripisovati dejstvu, da bi čim prej v Afriki dosegli končnoveljavne uspehe, ker bodo kmalu rabili vse svoje sile za obrambo svojih otočjih, ki jim grozi nemški napad.

Francija je zopet v hudih škripcih. Izpostavljena je večnemu pritisku velesilam osišča, ki zahtevajo francoska pristanišča v Afriki, od koder bi mogli Nemčija in Italija uspešno napadati angleško moč v Sredozemlju. Radi pa bi imeli tudi francosko mornarico. Vsega tega pa se brani sedanja Petainova vlada.

V Romuniji je končno zatrta legionarska revolucija. Nova vlada, ki je sestavljena skoraj iz samih generalov, je uvedla zopet mir in red. Širom države se vrše številne aretacije udeležencev in voditeljev upora. Zadnji nemiri v Romuniji so dali Nemcem povod, da so poslali še več svojih čet na romunsko ozemlje.

Med Anglijo in Nemčijo vlada trenutno zatišje. Letalskih napadov skoraj ni bilo. To mirovanje se označuje kot mir pred viharjem za kar govore tudi mnogi drugi znaki. Angleži se pripravljajo na obrambo. Dobro se zavedajo težkih in usodnih ur, ki jih čakajo, vendar pa upajo, kakor to izjavljajo njihovi državniki, da bo narod zdržal tudi bližajoče strahote.

V Ameriki je bil po daljšem razpravljanju sprejet Rooseveltov zakon o neomejni pomoči Angliji, ki bo proizvode vse ameriške industrije stavil na razpolago Angliji, če treba tudi brezplačno. V Ameriki namreč vedno bolj prevladuje naziranje, da bi prišla na vrsto takoj Amerika, če bi se zrušila Anglija.

Angleži so poklicali pod orožje vse mladeniče v starosti od 18 do 19 let ter možje v starosti 37 do 40 let.

Nemška vojska danes razpolaga z okoli 210 pehotnimi divizijami po 20.000 mož, poleg teh pa še 11 do 14 oklopnih divizij. S pomožnimi edinicami se mora ceniti moč nemške vojske na 5 milijonov mož. Ta armada pa je raztresena po Nizozemski, Franciji, Belgiji, Danski, Poljski, Norveški, ob sovjetski meji, Avstriji, Češko-Moravskem protektoratu in v Romuniji. Za vdor v Anglijo je pripravljenih mnogo izbranih in najboljših divizij.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Roban
dobite najmanj pri
Nemec J., M. Sobota.

Obupno stanje cest Maribor — Pesniška dolina — M. Sobota

Te dni so se zbrali na povabilo predsednika okrajne županske zveze bivšega poslanca Spindlerja, župani skoraj vseh občin okraja Maribor, da se posvetujejo, kaj bi bilo storiti zaradi obupnega stanja državne ceste po Pesniški dolini. Navzoča sta bila tudi tajnik JRZ in bivši poslanec Marko Kranjc ter načelnik okraj. cest. odbora Žebot, ki je poročal o stanju tega vprašanja. Z 1. aprilom l. 1940 je bila bivša banovinska cesta Pesniška dolina—M. Sobota uvrščena med državne ceste. Ker je ta cesta po severnem predelu države ena najbolj rabljenih in ker vozijo tukaj noč in dan težki tovori za državo in za potrebe prebivalstva, in ker so krediti za vzdrževanje te ceste minimalni, se je cesta tako poslabšala, da spomladi ne bo več za težji promet. Zaradi tega ne preostaja drugega, kakor da zaprosimo potom g. bana za izreden kredit za rekonstrukcijo te ceste, ali pa da se cesta popolnoma zapre za težki tovorni promet in promet z motornimi vozili sploh. Če bi se zaradi tega ustavil avtobusni promet med Mariborom—Sv. Lenartom—Mursko Soboto in Ljutomerom, bi to pomenilo iz tujskoprometnega, gospodarskega, nacionalnega in državno političnega vidika silen udarec za obmejne kraje. Na predlog župana Spindlerja so nato župani sklenili, da pošljejo še ta teden posebno deputacijo h g. banu, da mu predložijo tozadevno spomenico. Obenem so župani tudi sklenili zaprositi g. bana, da se tudi krediti za državni cesti Maribor—Ptuj in Maribor—Dravska dolina—Prevalje vsaj za 100 odst. povišajo. V deputacijo so bili določeni Spindler, Joža Hrastelj, dr. Remec, Ferdinand Hartner, Anton Hrastelj, Ivan Urbas, Jurij Kugovnik, Karel Steržina in Franjo Žebot.

Obenem so župani razpravljali na tej seji tudi o elektrifikaciji Slovenskih goric ter jim je bivši poslanec Marko Kranjc tolmačil celo zadevo. — Elektrifikacija naših obmejnih krajev se ne sme več odlagati. Govorilo se je tudi o sečnji gozdov v obmejnih krajih ter so se storili potrebni koraki.

Prekmurska žitnica brez moke?

Po dosedanjih skušnjah in mnenju pridela Prekmurje samo za svojo porabo dovolj žita. Sezonski delavci, ki delajo v Banatu, so do zdaj še vsako leto pripeljali s seboj okrog 3 vagona žita ali moke kot izgovorjeno materialno odškodnino za svoje delo. Seveda pa je bilo tudi iz Prekmurja vsako leto izvoženih več vagonov žita, saj velja vsaj spodnji del Slovenske krajine, takozvano Ravensko in Dolinsko za žitnico Prekmurja. Kako je letos z žitom, je pa težko reči. V jeseni je bila moka za 50 par cenjša kot v drugih okrajih, prav tako pa tudi kruh. Zdaj se že občuti pomanjkanje moke po prekmurskih trgovinah. Pri tem ima brez dvoma mnogo zaslug zasebna špekulacija, ki je najbrž

lepo količino zrna spravila izven meje obeh prekmurskih okrajev. Vprašanje je zdaj, če bo v Prekmurju še dovolj žita na lastno porabo, ali ga bo treba uvoziti. Kakor smo že zabeležili, so nekateri trgovci skušali izigrati uredbo o trgovanju s pšenico s tem, da so jo mešali z neznatno količino rži. Sobočani se tudi rado vedno sprašujejo, če kdo nadzira razne špekulante z žitom, ki ponoči tajno prevažajo žito bogve kam. Često smo že imeli priliko videti pozno ponoči ali pa najrajši v zgodnjih jutranjih urah težko naložene vozove, ki se pomikajo ponavadi po stranskih soboških ulicah Čigavo je to žito in kdo so tisti, ki se ga boje prevažati o belem dnevu?

Hitler je govoril

Na dan 8 obletnice narodno socialistične stranke so priredili v berlinski sportni palači veliko zborovanje, na katerem je govoril Hitler. Dejal je, da so zapadne sile 1. 1914 napadle nemško demokracijo, ker se je razvijala v svetovnega gospodarskega činitelja. Anglija je 300 let ustvarjala svoj imperij in 46 milijonov Angležev obvlada četrtno sveta in ljudstev. Vsled nesloge v Evropi je Anglija lahko dogradila svoj imperij. Ustvarila je v Evropi svoj red. Toda od svetovne velesile je ostala sedaj samo senca. Njeni narodi so bedni, ker vse služi samo majhni gornji plasti. Anglija je vladala in pridobivala s tem, da je izigravala eno državo proti drugi. Leta 1918 Nemčija ni bila premagana. Po prihodu na oblast sem se trudil, je rekel Hitler, da dosežem miren sporazum, toda vojni hujskači v Angliji tega niso hoteli. Po porazu sovražnice Poljske sem 1. 1939 ponudil mir, pa so ga odbili. Sedaj so privlekli na dan socialistična načela, ki so se v Nemčiji že preživela pred pol stoletjem.

Nemčija si je ustvarila bazo in ko bo prišlo do odločilnega udarca, bo angleška gospoda čutila, kaj premoremo. Tudi ameriško pomoč smo postavili v svoj račun in ukrenili vse potrebno. Proti Ameriki nič nimamo. Toda vsaka ameriška ladja, ki bo prišla čez ocean, bo torpedirana. Nasprotnik hoče uničiti nas, mi pa bomo njega.

V tem boju gre Nemčija roko v roki z Italijo. Skupno se bosta obe državi borili proti Angliji, kjerkoli bosta na njo naleteli. Začasni neuspehi zaveznika nikakor ne dokazujejo, da bi mogli propasti. Borili se bomo za vsak kilometer.

Morda se zanašajo na Balkan, toda na to ne bomo mnogo dali, kajti kjerkoli se bo Anglija poja-

vila, tam jo bomo bili. Mogoče računajo tudi z zapletom drugih držav v vojno, toda vsako možnost smo pretehtali in prišli do zaključka, da je zmaga naša.

Nemški narod se je z menoj vred zarotil, da pojde čez drn in strn. Tako gremo v novo leto z oboroženo silo, kakršne še nismo imeli in razen tega se je oborožitev modernizirala. Na morju se bo spomladi začela podmorniška vojna in letalska sila se bo tudi predstavila. Naše oborožene sile bodo izsilile odločitev tako ali tako. Naša vojna produkcija je dosegla vse to, kar imajo drugi šele v načrtu. Leto 1941 bo postalo zgodovinsko leto novega reda v Evropi. Uničiti moramo tiranijo nekaterih narodov in oblast nekaj finančnih mogotcev.

Doslej so bile človeške žrtve male. Vsi Nemci so dali iz sebe vse kar so mogli, tudi žene, ki so delale namesto mož. V tem duhu bomo delali v bodočem letu in dosegli svoj cilj, z vero, da nas Bog ne bo zapustil.

Na žitnih trgih

Iz Novega Sada se poroča: Na žitnem trgu se v zadnjih dneh ni nič spremenilo. Močno poseganje javne roke na trg je zasebno trgovino skoraj popolnoma ustavilo. Samo 85% izenačena moka se kupčuje s Prizadom in Pogodom.

Kar se tiče koruze, je treba omeniti, da melje koruzno moko zelo majhno število mlinov, ker so samo nekateri mlini tehnično usposobljeni, da meljejo še neposušeno koruzo. V glavnem so to isti mlini kakor med svetovno vojno. Najbrže pa se bo še to mletje ustavilo, ker se bo zaradi prisilnega odkupa dobila koruza samo še pri Prizadu. Zasebna trgovina je v teh razmerah skoraj mrtva.

Po ovsu je še vedno močno povpraševanje, vendar ni blaga. Pla-

čuje se po 375 din za 100 kg, slavonski oves pa je po 365 din. Tega je še precej. Močno je povpraševanje po ječmenu, ki se plačuje po 490 do 520 din.

Prizad in vojaška uprava se zanimata zelo za fižol, ki ga plačuje po 550 do 560 din. Za beli fižol se plačuje v zasebni trgovini po 575 din za 100 kg.

Močno je zanimanje tudi za krompir, ki ga pa je zaradi mraza le malo na trgu. Plačuje se po 130 do 155, najboljši pa tudi po 140 do 145 din za 100 kg.

Še o avtobusni zvezi Sobota—Maribor

Ljudje prereštevajo med seboj sleherno stvar. Tako se podita kritika in odobravanje, in to doma, pred cerkvijo, po gostilnah in kavarnah, na vlakcu in avtobusih itd. No, tokrat pa povsod, kjer sem hodil, so se menili o članku, ki je bil objavljen v našem listu z naslovom: „Avtobusni promet Maribor—M. Sobota“.

Kaj in kako? Povsod in vsi so odobravalni težnjo člankarja, to je, naj vozi avtobus v smeri Maribor—Sobota—Maribor tako, da bi privozil ob 7.50 v Soboto, od koder bi se vrnil ob 12.30 ali ob 13 uri.

Motivirali so povsod z istimi razlogi, kot so bili objavljeni v omenjenem članku, vendar so iznesli tu in tam še druge, ki jih z ozirom na obči interes Slov. goric in Slov. Krajine ter na prizadevanje nešteti interesentov podajam v naslednjem tako, kakor sem jih pač slišal.

Eni se pritožujejo, da sedaj veljavni vozni red (Maribor—Sobota—Maribor) ne upošteva kombinacije z voznim redom soboškega „poštnega avtobusa“, ki vozi iz Sobote v Lendavo itd., kar bi bilo pa nujno potrebno, saj se mu na druge prometne zveze ozirati itak ni potrebno. Pravijo, da bi se potniki iz smeri Maribor—Sobota lahko posluževali v predlaganem primeru „poštnega avtobusa“ proti Lendavi, a potniki iz lendavskega sreza (ki niso ob železnici) zopet „mariborskega“.

Zopet trdijo drugi, da bi predlagani vozni red omogočil mnogo ugodnejšo zvezo z zdraviliščem Slatina Radenci, in to s te in one smeri, itd. Konkretnih primerov ne bom navajal, saj je jasno razvidno iz predlaganega novega voznega reda.

Na avtobusu samem pa sem opazil, da je nabito poln v smeri Sobote, dočim nazaj grede že dobiš mesto. Namreč oni, ki niso opravili svoje posle, se morajo vrniti peš.

O brzovlakcu pa vem toliko povedati, da šofer ni upal jamčiti potniku, ki je šel na mariborski brzovlak, da ga sigurno — dobi. Sicer pa ta zadeva ne more biti sila važna, saj vozi avtobus ob nedeljah iz Sobote v Maribor okrog 17.30 ure, a brzovlak pa vozi tudi ob praznikih, le trgovine so v Mariboru zaprte.

Istina je, da nudi današnji zadevni vozni red vendar eno ugodnost. Ta

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 6. II. 1941 ob 20.30 uri
v soboto, dne 8. II. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VELEFILM

„RAZDOR“

Viviane Romance Jean Gabin
Režija: JULIEN DUVIVIER

Film znanega režiserja, ki je dobil na bienelu prvo nagrado . . . — Originalni nastov filma je („La belle Equipe“) in je realen kot samo življenje . . . — Bilo je pet prijateljev in ena plavalaska . . .

V nedeljo, dne 9. II. 1941

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„RAZDOR“

Znižane cene: 2, 3, 5, 7 din.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 9. II. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v ponedeljek, dne 10. II. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v torek, dne 11. II. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VELEFILM

„Danko Pišta“

Simor Erzs Jávör Pál
Lukács Margit

Film je posnet po romanu Aleksandra Nagymihály. — Godba: DANKO PIŠTA.

Film o življenju velikega komponista in slavne ciganskega primaša. — Dragocene stare italijanske gosli in dar za muziko, je bilo vse, kar je zapustil oče malemu ciganku Danku Pišti . . . — Neobičajna kariera nardarjenega malega ciganka . . .

Pri vseh predstavah: Novi „UFA“, odnosno „Fox-ov“ lednik!

Predprodaja vstopnic že v soboto dne 8. II. 1941 od 11. do 12 ure in od 16 ure naprej. Rezervirane in nedvigljene vstopnice prodamo 1/2 ure pred pričetkom predstav.

VSTOPNINA: 2.-, 5.-, 8.-, 10.- DIN

je: ako se odpelješ ob 11.15 iz Sobote, prideš ob circa 13.45 v Maribor, tam lahko opraviš manjše nujne posle ter se čez 3 ure že lahko vrneš. No, ta ugodnost pa ne bi odpadla, ako bi šel ta avtobus iz Maribora ob 19 uri, namesto 15. Saj je vseeno za vsakega potnika, ali dospe v Soboto ob 19 uri ali ob 21, imel pa bi v Mariboru isto toliko časa na razpolago.

Po vsem tem in po izvršenih vseh računskih operacijah ugotavljam, da bi bil za progo Maribor—Sobota in obratno najugodnejši tale vozni red: Maribor: Odhod ob 5.30 in 18.30 ali 19 uri. Prihod 7.45 in 15.15. Seveda, bolj natančno bi znalo to določiti podjetje samo, ki ve, koliko časa prevozi avtobus to progo v rednih in izjemnih okoliščinah.

Sobota: Odhod ob 5.30 in ob 12.30 ali 13 uri. Prihod ob 7.45 in ob 21 ali 21.30.

Ta vozni red bi zadovoljil Slov. Krajino (oba sreza) in Slov. Gorice, Maribor pa ne bi bil na škodi! Blagovolite motriti ta predlog, zlasti merodajni činitelji, kakor so gospodje predsedniki zainteresiranih občin, trgovskih in obrtniških združenj, gostilničarske zveze, tujskoprometnega društva it., katerim bi bila že zdavnaj dolžnost, da se tudi v tem oziru poringajo za svoje občane odnosno člane. — Anonymus.

GUMI ČEVLJE

popravi najmočnejše in najceneje
1 BENČEC GEZA, čevljar Černelavci.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Krušne nakaznice se bodo vsem onim, ki jih rabijo, razdelile še tekom tega tedna. Cena enotni krušni moki je maksimirana na 5,5 din, rženi 6 din in beli pšenični na 9 din. Opozarjajo se vsi, da so le omenjene cene merodajne in da se moka ne sme prodajati dražje. Prestopke je javiti v občinski pisarni, da se krivce kaznuje po določilih uredbe.

Pri popisovanju življenjskih potrebščin radi izdaje krušnih kart, kar so izvršili občinski uslužbenci, se je mogoče po pomoti kakšnega prezilo. Vsi tisti se naj javijo občinskemu uradu, kjer prejmejo tozadevne vprašalne pole v izpolnitev. Opozarjamo, da je obvezno oddati vprašalno polo, dočim morajo prijave za izdajo krušnih kart predložiti le tisti, ki želijo dobiti krušno moko. Ker se je ugotovilo, da so nekateri prijaviteli svoje zaloge življenjskih potrebščin v manjši meri kakor jih stvarno imajo, bodo v bodočih dneh varnostni organi izvršili pri prizadetih hišne preiskave, da se dožene resnično stanje zalog. Vsi tisti, ki so predložili neresnične prijave naj v izogibu kazni ne dvignejo krušnih kart.

Rok za vložitev prijav za dopolnilno prenosno takso za dobo 1941-45 je podaljšan do 15. februarja 1941.

Razpis za sprejem gojencev v Vojno veterinarsko šolo in v Vojno podkovsko šolo je razviden za interese v uradu občine. Rok za vložitev prošnje je določen do 15. februarja 1941.

Predsednik občine:
HARTNER, i. r.

Cene ržene in soržične moke

Kr. banska uprava, referat za kontrolo cen, objavlja: V trgovini v dravski banovini se je pojavila ržena in soržična moka po znatno višjih cenah, kakor so določene za pšenično krušno moko. Ta moka se kupuje po večini v okrajih Murska Sobota in Dolnja Lendava, kjer se nudijo za rženo in soržično moko cene, ki so daleko višje od zakonitih cen za pšenično moko. Tudi za pšenico in rž se plačujejo v teh okrajih cene, ki so nedopustno visoke. — Z ozirom na to se obrača trgovini z mlevskimi izdelki pažnja na to, da stojijo moke vseh

DOMAČE VESTI

— **Cerkvene vesti.** Bivši škofjski tajnik in znani izseljeniški duhovnik g. Ivan Camplin je imenovan za provizorja pri Nedeli (Gor. Petrovci), dosedanji provizor pri Nedeli g. Ivan Sukič pa je nastavljen za kaplana v Beltince.

— **Strossmayerjeva prosiava** je bila v torek dopoldne v dvorani Grajskega kina, ki jo je dijaštvo napolnilo do zadnjega kotička. Program je bil lepo izveden in z njim dostojno počaščen spomin velikega Jugoslavana Strossmayerja.

— **J. U. U. sresko učit. društvo** v Murski Soboti zboruje 8. II. 1941. ob 9 uri v Sokolskem domu v Murski Soboti. Poravnajte članarino. Pridite vsi. Odbor.

Večja pošiljka ORION IN MINERVA

baterijskih radioaparatur je pravkar prispela. Najmodernejši aparati z 1.3 V elektronkami brez akumulatorja. Izredno mala poraba toka, katero Rabljeni aparati z kontroliramo s preciznimi instrumenti. dvoletnim jamstvom. Brezobvezno predvajanje. — Tvorliške cene. **Dolgoročno odplačilo.**
RADIO NEMEC, M. Sobota

CENTRAL KINO, DITTRICH

Prekrasna ljudska drama po gledališkem komadu Ferenc Csepreghya

HAJDUŠKA KRI

(A sarga csikó)

Življenje iz časov, ko so hajduki ropali in ko so nedolžni trpeli po širnih pustah. Razkošni stari običaji, originalne narodne pesmi, ljubezen in mržnja, napeta dogajanja.

V gl. vl.: Komár Julia, Kiss Ferenc, Csontos Gyula.

Dodatek: Najnovejši FOXOV in GOMONT BRITISH žurnal.

Pri nakupu 12 vstopnic (blok) — cena za deset vstopnic.

Pride: Milijonski francoski vefelfilm
IZGUBLJENI RAJ

PREDVAJA:
v soboto, 8. febr. ob 1/29 uri zvečer
v nedeljo, 9. febr. ob 1/24., 6. in 1/29 uri
v ponedeljek, 10. febr. ob 1/29 uri zvečer

dvema 70, s tremi ali več slabimi ocenami pa jih je bilo 59. Po § 54 Zakonu o srednjih šolah jih je bilo odstranjenih 9 (6 učencev in 3 učenke). Kljub temu, da je semestralni uspeh letos nekoliko slabši od lanskega, je vendar naša gimnazija po uspehu med prvimi v banovini. Nemoten potek pouka hudo ovirajo pretesni šolski prostori in preveliko število učencev v posameznih razredih.

— **Osebna vest.** Dittrich E. Marija, učiteljica v Kočevski reki, ki je bila dalje časa tudi na naši šoli v M. Soboti, je bila premeščena v Dobro polje pri Ljubljani.

— **Občni zbor gasilske čete v M. Soboti.** Občni zbor murskosoboške gasilske čete bo dne 15. februarja t. l. v veliki dvorani hotela Slon v Murski Soboti in sicer ob 19. uri. Poleg drugega je na dnevnem redu obravnava zidave prepotrebne gasilskega doma, prireditve tombole in velikih gasilskih vaj v Murski Soboti, kjer se naj bi v glavnem vežbalo pasivno obrambo pred napadi iz zraka in s tem v zvezi delovanje hišnih gasilcev. Razprava na občnem zboru bo zelo zanimiva, zato je priporočljivo, naj ji prisostvujejo ne le vsi gasilci, marveč tudi meščani katerim, je razvoj in delovanje gasilske čete pri srcu.

— **Zaključek polletja** na naši gimnaziji je dal naslednjo sliko o uspehih učencev: Na zavodu je skupno 715 učencev (508 moških in 207 žensk). Od tega števila jih je izdelalo skupno 465 (312 učencev in 153 učenek) ali 64,98%. Odlični uspeh je doseglo 24 učencev in 32 učenek, prav dobri 149 učencev in 71 učenek, dobri pa 139 učencev in 50 učenek. Ni jih izdelalo 250 (196 učencev in 54 učenek) ali 35,02%. Z eno slabo oceno jih je bilo 121, z

Ob uprizoritvi „Lepe Vide“ v M. Soboti

Zadnje sredo je v Soboti gostovalo Narodno gledališče iz Maribora ter vprizorilo Kozakovo dramo iz meščanskega okolja „Lepo Vido“. Ne oziraje se na splošno mrtvilo, ki je zajelo soboški gledališki oder, je bil to kulturni dogodek kakršnih le redko zeznamujemo pri nas. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička, ljudje so prihajali od blizu in daleč in že nekaj dni pred uprizoritvijo ni bilo več vstopnic na razpolago. Predstava, ki je bila res na umetniški višini, je ponovno utrdila sloves mariborske igralske družine. Steherni se je moral med igranjem povspeti do tega prepričanja, sleherni je zapustil dvorano z željo, da bi se skoraj zopet nudila prilika prisostvovati umetniškemu podajanju dragih gostov iz Maribora. Le skromen, viden izraz naše hvaležnosti in priznanju je bil lovorjev venec, ki ga je sprejel režiser g. Skrbinšek ter šopek rdečih nageljnov gđč. Razbergerjevi, nositeljici glavne in najtežje vloge.

Ob tem velikem zanimanju, ki ga

je tokrat pokazalo naše občinstvo, se je na najočitnejši način manifestirala želja, da ne bi gostovanje mariborskega Narodnega gledališča ostal osamljen pojav v našem kulturnem življenju. Živimo na periferiji naše domovine, odmaknjeni od žarišč v katerih se naša slovenska beseda izživlja na toriščih umetnosti in večne lepote. Vsega tega smo deležni le v skromni meri in ni pretirana trditve, da smo v marsikakšnem oziru obsojeni na kulturno mrtvilo. Če se vprašamo kaj nudimo našemu doraščajočemu inteligentnemu naraščaju v pogledu žive odrske besede, ki je brezdvoma v njihovi intelektualni vzgoji eden najvažnejših činiteljev, moramo odgovoriti: Nič. Dve tri predstave na leto, ki jih po neskončno dolgih časovnih intervalih spravijo naši diletanti na deske, ni še dovolj, da bi v teh ozirih govorili o pozitivni bilanci. Poleg tega pa se pri izboru iger redko kdaj gleda na kvaliteto stran igre, ker pač ostane pri vseh igralskih družinah, ki delujejo pod okriljem tega ali onega društva glavni namen, materialna plat ter se po inkasu računa uspeh, oziroma neuspeh uprizoritve. Da pri tem

trpi umetniška tendenca, ni treba še posebej poudariti. Mačehovskega dela tega pa je deležno predvsem zopet dijaštvo in oni del občinstva, ki ne prihaja k sličnim predstavam iz zgolj dolžnosti, ki ga čutijo do uprizoriteljev in da odrinejo svoj „kulturni krajcar“, kakor to zahteva njihova socialna stopnja.

Da se temu odpomore, je bilo v preteklosti napravljeno več poizkusov. Dram. družine posameznih društev so se od časa do časa predstavili občinstvu s kakšno igro. Kakor so se vsi tisti, ki so čutili veselje do izživljanja na odskih deskah, delili v dva, tri tabore tako so se tudi gledalci cepili v skupine. Iz teh vzrokov so bili doseženi uspehi le bežni ter niso mogli vzgojiti kritične gledališke publike, saj ni bila deležna neposredne vzgoje iz vidikov etike, nacionalnosti in lepote slovenske govorice. Če bi se pa vsi pozitivni elementi združili, ki jim ni dramatika vir dohodkov, ampak sama sebi namen, bi dvajsetletna bilanca v našem obmejnem mestu gotovo ne bila tako negativna kot je.

Ob zadnjem gostovanju maribor-

skega gledališča smo živo občutili aktualnost teh ugotovitev, ki je sprožila iskreno željo, da bi bila slična gostovanja čim številnejša. Gotovo se bi dalo tako urediti, da bi vsak mesec enkrat gostovala mariborska igralska družina pri nas, ker smo prepričani, da bi bil obisk pri sleherni predstavi takšen, kot je bil zadnjič. Mesečne predstave bi bilo seveda treba organizirati. Za to delo pa bi bilo edino poklicano Dram. društvo, ki bi se moralo ustanoviti. Prepričani smo, da bi se našlo dovoljno število idealnih kulturnih delavcev, ki bi jih družilo v skupnem delu njih kulturno poslanstvo na narodnostno eksponiranih tleh obmejnega mesta. Temu društvu pa bi bila dana tudi naloga ustvariti nekoč dostojen dom Taliji, a poleg tega pa vzgojiti tudi kader igralcev, ki bi dostojno izpolnjevali praznine med posameznimi gostovanji.

Kar premorejo druga slovenska mesta, to bi lahko tudi mi. Čas in razmere pa zahtevajo, da pristopimo čim prej k delu, da popravimo to kar je bilo zamujena. Ob složnem delu ne morejo izostati željeni uspehi.

